

**KUNSTENBOND
TE AMSTERDAM**

Rapport inzake jaarstukken 2016

INHOUDSOPGAVE

Pagina

ACCOUNTANTSVERSLAG

1	Opdracht	3
2	Algemeen	3
3	Financiële positie	4

1	JAARVERSLAG VAN DE DIRECTIE OVER 2016	6
----------	--	----------

JAARREKENING

1	Balans per 31 december 2016	10
2	Staat van baten en lasten van 1 juli tot en met 31 december 2016	11
3	Kasstroomoverzicht 2016	12
4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	13
5	Toelichting op de balans per 31 december 2016	15
6	Toelichting op de staat van baten en lasten van 1 juli tot en met 31 december 2016	18

OVERIGE GEGEVENS

1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	23
---	---	----

Aan het bestuur van
Kunstenbond
Radarweg 60
1006 AJ Amsterdam

Geachte bestuursleden,

Hierbij brengen wij verslag uit over boekjaar 2016 met betrekking tot uw vereniging.

1 OPDRACHT

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2016 van uw vereniging, waarin begrepen de balans met tellingen van € 12.923.444 en de staat van baten en lasten sluitende met een resultaat van € 135.380, gecontroleerd.

Voor de controleverklaring verwijzen wij u naar het hoofdstuk "Overige gegevens" op pagina 23 van dit rapport.

2 ALGEMEEN

2.1 Bestuur

Per balansdatum wordt het bestuur gevoerd door:

- de heer J.A.N. Schreuder (voorzitter)
- mevrouw N. Hooijer (secretaris)
- mevrouw C.D.M. Berman (penningmeester)
- de heer G. Bleijerveld
- de heer D. van der Werf

Directeur van de vereniging is per balansdatum mevrouw A.M. Harmsen.

2.2 Oprichting vereniging

Bij notariële akte d.d. 24 maart 2016 is opgericht de vereniging Kunstenbond.

Vanaf 1 juli 2016 ontplooit de vereniging zelfstandig activiteiten, na een zuivere juridische splitsing van FNV Kiem.

Op 28 februari 2017 is een vaststellingsovereenkomst getekend betreffende de financiële afwikkeling van de zuiver juridische splitsing per 1 juli 2016. In deze jaarrekening zijn de hierin gemaakte afspraken opgenomen.

3 FINANCIËLE POSITIE

Uit de balans is de volgende financieringsstructuur af te leiden:

	31-12-2016	
	x € 1.000	x € 1.000
Beschikbaar op lange termijn:		
Kapitaal		12.635
Waarvan vastgelegd op lange termijn:		
Materiële vaste activa		17
Werkkapitaal		<u>12.618</u>
Dit bedrag is als volgt aangewend:		
Vorderingen	12.805	
Liquide middelen	<u>101</u>	
		12.906
Af: kortlopende schulden		288
Werkkapitaal		<u><u>12.618</u></u>

FINANCIEEL VERSLAG

JAARVERSLAG VAN DE DIRECTIE OVER 2016

Voor je ligt het jaarverslag 2016 van de directie van Kunstenbond. Behalve algemene achtergrondinformatie over onze vereniging, geeft dit verslag een terugblik naar 2016 en beschrijft het onze toekomstverwachtingen.

Achtergrond en terugblik 2016

De Kunstenbond, onderdeel geweest van FNV KIEM, is de bond waarvan de leden hebben uitgesproken dat zij zelfstandig verder willen gaan zonder onderdeel uit te maken van de FNV. De splitsing en daarmee de verzelfstandiging is op 1 juli 2016 geformaliseerd in het juridisch splitsingsdocument. Vanaf dat moment is het -tijdelijke- nieuwe bestuur aangetreden met als opdracht de bond vorm te gaan geven.

De Kunstenbond heeft de volgende ambitie opgetekend:

De Bond is dé vereniging van en voor creatieven, zodat een sterke collectieve stem ontstaat. De Kunstenbond staat voor de onvoorwaardelijke vrijheid van kunstenaars en creatieven om te experimenteren en te creëren. Kunst, cultuur en creativiteit zijn voor ons de belangrijkste pijlers onder een gezonde en open samenleving.

De Kunstenbond is er voor:

- ♦ Zelfstandige creatieven en voor hen die in loondienst werken.
- ♦ Autonome creatieven en voor hen die toegepast werken.

Ofwel: 'de Kunstenbond helpt jou bij het creëren van ruimte om creatief te zijn, de Kunstenbond behartigt jouw belangen bij politiek en werkgevers, door creatieven te verbinden en te verenigen zodat we een krachtig collectief vormen.'

Wij behartigen de belangen van onze leden zodat ze zekere en zelfbewuste creatieven zijn, zakelijk goed georganiseerd, zodat er ruimte is om creatief te zijn, om zo -met hun creativiteit- voldoende werk en inkomen te generen. Ook zorgen we voor een algemeen besef, bij politiek, bedrijfsleven en individu, dat kunst, cultuur en creativiteit een essentieel fundament vormt van een open, gezonde en bloeiende samenleving. We mobiliseren daarom het collectief!

Om vorm te geven aan bovenstaande ambitie hebben we besloten een krachtige slogan neer te zetten die het merk "kunstenbond" gaat laden:

"Weet wat je waard bent"

We kennen 6 vakgroepen:

1. Klassiek
2. BV Pop
3. Theater en Dans
4. DAMD
5. Kunsteducatie
6. Beeldend

De voorzitter van ieder vakgroepsbestuur maakt tot en met 31-12-2017 tevens onderdeel uit van het verenigingsbestuur. In 2017 zijn er nieuwe verkiezingen voor het verenigingsbestuur, dat aantreedt op 1 januari 2018.

Om de bond een gezonde en levensvatbare start te geven is er een aantal besluiten genomen en uitgevoerd:

1. Onderzoek naar de haalbaarheid c.q. een reële bruidsschat bij de splitsing van KIEM.
2. Een programmatische aanpak om "het huis" neer te zetten.

Ad. 1: in het eerste halfjaar van 2016 is een businesscase gemaakt welke is getoetst door PWC. Deze businesscase is tevens ge-audit door commissie Dekkers van de FNV. Deze commissie heeft uiteindelijk aangegeven dat de bond een startbedrag van € 12,5 miljoen mee zou moeten krijgen om levensvatbaar te kunnen zijn. Dit bedrag is als startvermogen terug te vinden in de openingsbalans van de jaarrekening. De Kunstenbond heeft in haar businesscase een opstartfase van 5 jaar benoemd. Uiteindelijk zal na 5 jaar een kritische massa bereikt moeten zijn om, uitgaande van een rendement op het vermogen van 4%, een minimaal 0-resultaat te kunnen behalen. Het bereiken van dit aantal zal zowel door organische groei (leden werving) als ook door fusies en overnames moeten worden gerealiseerd. Daarbij zal gedurende deze periode tevens scherp op de structurele organisatiekosten dienen te worden gelet versus de investeringen die noodzakelijk zijn om de bond levensvatbaar te maken.

Ad2: De volgende werkgroepen zijn geformeerd onder aansturing van een programmamanager.

1. Strategie, missie, visie & productportfolio
2. HR, organisatieontwerp & processen
3. Huisvesting
4. Automatisering
5. Financiën
6. Individuele Belangen Behartiging
7. Vereniging & Governance
8. Samenwerking ander partijen
9. Communicatie & Identiteit
10. Ledenadministratie

De werkgroepen 1 tot en met 6 hebben hun producten opgeleverd welke door de staande organisatie zijn opgepakt. De werkgroepen 7 tot en met 10 hebben de in de projectplannen opgenomen producten deels opgeleverd en zijn nog in werking onder aansturing van de directie.

- ♦ Governance levert in 2017 de volgende (aangepaste) producten op: aangepaste statuten, huishoudelijk reglement, organogram, onkostenregelingen.
- ♦ Samenwerking andere partijen krijgt in 2017 concreet vorm door -onder leiding van een (corporate) finance adviseur- gesprekken met een collega bond met als doel tot een fusie te komen. Waarna zeer wel mogelijk meerdere verkennende gesprekken volgen met andere kandidaten.
- ♦ Communicatie en Identiteit is een doorlopend proces dat - in samenwerking met de vakgroepen- moet leiden tot een verdere vormgeving van (huis)Stijl, website, communicatiekanalen, campagnes, ledenwerving, etc.
- ♦ Ledenadministratie vraagt veel aandacht voor het opschonen van de ledenbestand en het optimaal inrichten van de nieuwe software. Buiten dat dient er een behoorlijke inhaalslag gemaakt te worden in verband met de kwaliteit van de aangeleverde gegevens als het gaat om controle op hoogte van de contributie en het daadwerkelijk betalen van de contributie.

Financieel

Vanwege het feit dat tot op het laatste moment niet duidelijk was of de Kunstenbond wel zou gaan bestaan en dus FNV KIEM zou splitsen, is de bond niet gestart met een begroting over 2016 maar heeft zoals verwacht -en vastgelegd in de businesscase- een aanloopverlies gemaakt (buitengewone posten buiten beschouwing gelaten).

Dit jaar hebben zich zowel in de baten als in de lasten grote buitengewone effecten voorgedaan.

Aan de batenkant betrof het een beleggingsresultaat op de beleggingsportefeuille van € 12.225.000 over het tweede halfjaar 2016 van € 957.000 (ruim 15% op jaarbasis). Het normaal verwachte rendement was 4% op jaarbasis, ofwel ca. € 244.000 voor het tweede halfjaar 2016. De meevaller bedroeg derhalve € 713.000.

De bijzondere last in 2016 betrof een post van Inrichting & Transitiekosten van € 492.000. De inrichtingskosten transitiekosten zijn, ondanks niet begrote kosten inzake de aanloopperiode over het eerste halfjaar 2016 ten bedrage van € 110.000, binnen het programmabudget gebleven.

De bijzondere baten hebben de bijzondere lasten ruimschoots (met € 221.000) overtroffen.

Het in de jaarrekening gepresenteerde resultaat bedraagt positief € 135.000. Indien beide buitengewone effecten buiten beschouwing worden gelaten is een normaal resultaat bereikt van negatief € 86.000. Een negatief resultaat was in de business case ook voorzien.

De verwachting is dat de transitie in 2017 zeker nog zijn beslag moet krijgen en daarom zijn dus ook in 2017 extra kosten opgenomen in de begroting. Deze zullen derhalve ten laste van het resultaat van 2017 komen.

Over de verwachte beleggingsresultaten 2017 is tijdens het opmaken van de jaarrekening nog weinig te voorspellen. In de begroting 2017 is deze post als een bate van 4% opgenomen.

De baten uit de contributies en werkgeversbijdrage betreft € 495.000 voor het tweede half jaar 2016. Gegeven de operationele lasten in deze zelfde periode is er sprake van een substantieel tekort. Dit betekent dat het van groot belang is dat het aantal leden substantieel stijgt. Het ledenaantal bedroeg op 31 december 2016 5.972. Op dit moment is een daling van het ledenaantal te zien. De eerder genoemde opschoonactie zal waarschijnlijk in 2017 tot een verdere vermindering van het aantal leden leiden. Deze beide effecten zullen minimaal gecompenseerd moeten worden met ledenwerf acties en overname / fusie met andere bonden. Bij deze overname / fusie zullen de hiermee samenhangende (bedrijfs-)kosten evenwel kritisch moeten worden beoordeeld.

De uiteindelijke splitsing van de effectenportefeuille heeft plaatsgevonden op 28 februari 2017 en is opgetekend in een vaststellingsovereenkomst tussen de FNV en de Kunstenbond. In de splitsing is de finale afrekening tussen partijen opgenomen. Zie ook de post Overige Vorderingen in de jaarrekening.

Personeelslasten zijn de kosten voor de werkorganisatie waarbij voor een deel sprake is van vast personeel dat vanuit FNV KIEM geplaatst is bij de Kunstenbond. Het betreft hier per peildatum 31-12-2016 7,4 fte (fulltime werkweek is 35 uur). Eén van de personeelsleden (0,9 fte) heeft bezwaar aangetekend tegen de plaatsing. Het besluit hierover wordt medio 2017 verwacht, waarna besloten wordt of betrokkene bij de Kunstenbond blijft of terug zal gaan naar de FNV. De geplaatste medewerkers vallen allen onder de cao FNV.

De overige personeelsleden zijn tijdelijk in dienst gekomen en hebben een individueel arbeidscontract. Het betreft hier 1,8 fte (fulltime werkweek is 40 uur). In de eerste helft van 2017 zal een personeelsreglement, functiegebouw en waardering worden opgemaakt voor de nieuwe medewerkers. Zij vallen niet onder de cao FNV.

Eén tijdelijke medewerker (1 fte = 35 uur) heeft een arbeidsovereenkomst conform de cao FNV bedongen.

De kosten voor de inzet van de (interim) directeur maken onderdeel uit van de personele kosten. Deze is op 15 november gestart voor een periode van 6 maanden voor 16 uur per week. De directeur zal tot einde 2017 (vanaf 1 januari 2017 voor 28 uur per week) aanblijven om de transitie periode samen met het bestuur en de werkorganisatie vorm te geven.

De verwachting is dat in 2017 extra personeel nodig is voor de verdere inrichting van de bond. Medio 2017 kan het definitieve functiegebouw vorm krijgen omdat dan op basis van ervaring de inrichting afgestemd kan worden op de noodzakelijke inzet.

Huisvestingskosten 2016 zijn de kosten voor het (in huis) huren bij de FNV. Begin 2017 zal de Kunstenbond haar eigen (huur-)locatie betrekken.

Bestuurslasten zijn de lasten die te maken hebben met de uitgaven voor het bestuur. Te denken valt aan de onkostenvergoedingen van de bestuursvergaderingen en deelname aan transitie werkgroepen en commissies. De vergaderkosten zullen in 2017 minder worden omdat het vergaderschema van éénmaal per week in 2016, in het eerste half jaar 2017 naar 2 maal per maand en in het tweede half jaar 2017 naar 1 maal per maand zal gaan. De extreem hoge inzet die het bestuur heeft geleverd om de bond vorm te geven en de afspraken tot splitsing te effectueren is in 2017 niet meer in die mate nodig. Wel zal het bestuur nog deel nemen aan een aantal van de eerder genoemde werkgroepen.

Amsterdam,

mevrouw A.M. Harmsen

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2016

Balans per 31 december 2016

Staat van Baten en Lasten over 2016

Toelichting op de balans per 31 december 2016

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2016

(na winstbestemming)

	31 december 2016		30 juni 2016	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa (1)				
Inventaris		16.955		10.000
Vlottende activa				
Vorderingen (2)				
Overige vorderingen	12.770.094		12.537.131	
Overlopende activa	<u>35.213</u>		<u>-</u>	
		12.805.307		12.537.131
Liquide middelen (3)		101.182		-
		<u>12.923.444</u>		<u>12.547.131</u>

		31 december 2016		30 juni 2016	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Reserves en fondsen	(4)				
Kapitaal		12.500.000		12.500.000	
Algemene reserve		<u>135.380</u>		<u>-</u>	
			12.635.380		12.500.000
Kortlopende schulden	(5)				
Crediteuren		141.617		-	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		30.726		-	
Overige schulden		61.372		47.131	
Overlopende passiva		<u>54.349</u>		<u>-</u>	
			288.064		47.131
			<u>12.923.444</u>		<u>12.547.131</u>

---

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN VAN 1 JULI TOT EN MET 31 DECEMBER 2016

		1-7 tm 31-12
		€
Baten		
Baten uit contributies en overigen	(6)	494.807
Lasten		
Beheer en administratie		
Personeelslasten	(7)	497.864
Afschrijvingen	(8)	10.484
Externe kosten belangenbehartiging	(9)	41.685
Vergaderkosten vereniging	(10)	26.238
Bestuurslasten	(11)	31.166
Huisvestingslasten	(12)	29.640
Algemene lasten	(13)	127.143
Scholing leden	(14)	15.038
Kosten lidmaatschap organisaties	(15)	45.650
Waardeveranderingen van overige vorderingen	(16)	-957.205
Rentelasten en soortgelijke lasten	(17)	133
		-132.164
		626.971
Transitie-/inrichtingslasten	(18)	-491.591
Saldo		<u>135.380</u>
Resultaatbestemming		
Algemene reserve		<u>135.380</u>

3 KASSTROOMOVERZICHT 2016

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	1-7 tm 31-12-2016	
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	-330.101	
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	2.151	
Veranderingen in het werkkapitaal:		
Mutatie vorderingen	-268.176	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief kortlopend deel van de langlopende schulden)	240.933	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-355.193
Rentelasten	-133	
Waardeveranderingen van overige vorderingen	957.205	
Transitie-/inrichtingslasten	-491.591	
		465.481
Kasstroom uit operationele activiteiten		110.288
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-17.439	
Desinvesteringen materiële vaste activa	8.333	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-9.106
		101.182
Samenstelling geldmiddelen		
		2016
		€
Mutatie liquide middelen		101.182
Geldmiddelen per 31 december		101.182

---

4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vestigingsadres

Kunstenbond (geregistreerd onder KvK-nummer 65649605) is feitelijk gevestigd op Radarweg 60 te Amsterdam.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties zonder winststreven. De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Baten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde of vervaardigingslasten verminderd met afschrijvingen bepaald op basis van de geschatte levensduur rekening houdend met een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de aanschaffingswaarde of vervaardigingslasten.

Afschrijving

Actief

%

Inventaris

33

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Langlopende en kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de op het verslagjaar betrekking hebbende baten en lasten met inachtneming van de hiervoor vermelde waardingsgrondslagen.

Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Baten uit contributies en overigen

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Lasten algemeen

De personeelskosten en andere kosten worden toegerekend aan de bestedingen in het kader van de doelstelling, de kosten van werving van baten aan de beheerkosten.

Personeelslasten

Kunstenbond heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, de kortlopende schulden aan kredietinstellingen en de vlottende effecten.

De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen.

5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Inventaris
	€
<i>Boekwaarde per 1 juli 2016</i>	
Aanschaffingswaarde	10.000
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-
	<u>10.000</u>
<i>Mutaties</i>	
Investerings	17.439
Desinvesteringen	-10.000
Afschrijving desinvesteringen	1.667
Afschrijvingen	-2.151
	<u>6.955</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2016</i>	
Aanschaffingswaarde	17.439
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-484
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>16.955</u>

2. Vorderingen

	31-12-2016	30-6-2016
	€	€
Debiteuren		
Contributiedebiteuren	9.476	-
Voorziening dubieuze debiteuren	-9.476	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

	31-12-2016	30-6-2016
	€	€
Overige vorderingen		
Vordering n.a.v. splitsing FNV Kiem	12.769.358	12.537.131
Reservering eindejaarsuitkering	736	-
	<u>12.770.094</u>	<u>12.537.131</u>

De vordering op FNV naar aanleiding van de splitsing FNV Kiem bestaat uit een deel van de effectenportefeuille bij Staal Bankiers (depotnummer 1007491) en door FNV aan de Kunstenbond in rekening gebrachte kosten. Op 28 februari 2017 is de effectenportefeuille gesplitst.

De effectenportefeuille is gewaardeerd op actuele marktwaarde waarbij effecten in vreemde valuta met de dagkoers zijn omgerekend.

Overlopende activa

Huur	16.672	-
Contributies en abonnementen	998	-
Voorschotten personeel	43	-
SENA bondsbijdrage 2016	17.500	-
	<u>35.213</u>	<u>-</u>

3. Liquide middelen

Triodos bank	<u>101.182</u>	<u>-</u>
--------------	----------------	----------

PASSIVA

4. Eigen vermogen

Kapitaal

Verenigingskapitaal	<u>12.500.000</u>	<u>12.500.000</u>
---------------------	-------------------	-------------------

2016

	€	€
Algemene reserve		
Stand per 1 juli	-	-
Resultaatbestemming	135.380	-
Stand per 31 december	<u>135.380</u>	<u>-</u>

5. Kortlopende schulden

	31-12-2016	30-6-2016
	€	€
Crediteuren		
Crediteuren	141.617	-
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	25.708	-
Pensioenen	5.018	-
	30.726	-
Overige schulden		
Reservering vakantiegeld	1.950	-
Reservering vakantiedagen	32.156	28.441
Reserve levensfasebudget	24.680	16.104
Reserve jubileumuitkering	2.586	2.586
	61.372	47.131
Overlopende passiva		
Nog te ontvangen facturen	54.025	-
Nettoloon	324	-
	54.349	-

Niet in de balans opgenomen verplichtingen**Meerjarige financiële verplichtingen***Huur*

De vereniging heeft het pand aan de Radarweg 60 te Amsterdam gehuurd tot en met 14 april 2017. De verplichting bedraagt per balansdatum nog € 16.672.

Daarnaast is de vereniging een verplichting tot huur van Oostenburgervoorstraat 42-178 te Amsterdam aangegaan per 1 maart 2017 tot en met 28 februari 2027 met een breakoptie per 1 maart 2023. De jaarlijkse verplichting hiervoor is € 59.209 (totaal € 592.093). De verplichting die een looptijd van meer dan 5 jaar heeft bedraagt € 305.915 wanneer geen gebruik wordt gemaakt van de breakoptie.

Voor 2017 bedraagt de totale huurverplichting € 66.013.

Leasing

De vereniging is operational leaseverplichtingen aangegaan tot en met 2020 voor 3 personenauto's, waarvan de verplichtingen € 31.514 op jaarbasis bedragen. De totale verplichting bedraagt € 61.101.

De gemiddelde lease termijn bedraagt 23,5 maanden.

---

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN VAN 1 JULI TOT EN MET 31 DECEMBER 2016

	1-7 tm 31-12
	€
6. Baten uit contributies en overigen	
Contributie	454.922
Werkgeversbijdragen	33.246
Overige inkomsten	6.639
	<u>494.807</u>
7. Personeelslasten	
Lonen en salarissen	307.921
Sociale lasten	42.077
Pensioenlasten	45.300
Overige personeelslasten	102.566
	<u>497.864</u>
<i>Lonen en salarissen</i>	
Bruto lonen	253.716
Eindejaarsuitkering	39.347
Vakantietoeslag	1.950
Levensloopregeling	617
Mutatie vakantiedagen	3.715
Mutatie levensfasebudget	8.576
	<u>307.921</u>
<i>Overige personeelslasten</i>	
Uitzendkrachten	3.048
Inhuur personeel	16.262
Reiskostenvergoeding	2.912
Onkostenvergoedingen	11.820
Projectondersteuning vakgroepen	34.047
Werving personeel	9.795
Opleidingslasten	3.115
Leaselasten	18.514
Overige personeelslasten	3.053
	<u>102.566</u>

Personeelsleden

Bij de vereniging waren in 2016 gemiddeld 8 personeelsleden werkzaam, berekend op fulltimebasis.

2016

Onderverdeeld naar:

Overige Werkorganisatie	4
Individuele Belangen Behartiging	3
Secretariaat & Facilitair en Marketing & Communicatie	1
	<u>8</u>

8. Afschrijvingen

1-7 tm 31-12

€

Afschrijvingen materiële vaste activa

Inventaris	2.151
Boekbaten / lasten	8.333
	<u>10.484</u>

Overige bedrijfslasten**9. Externe kosten belangenbehartiging**

Externe advocatuur	41.444
Griffie / deurwaarder	226
Kosten instanties	15
	<u>41.685</u>

10. Vergaderkosten vereniging

Inzet leden / vergaderlasten	25.028
Zaalhuur vergaderingen	1.210
	<u>26.238</u>

11. Bestuurslasten

Externe adviseurs	3.697
Directe vergaderlasten	27.469
	<u>31.166</u>

12. Huisvestingslasten

Huur onroerende zaak	25.118
Verhuislasten	4.522
	<u>29.640</u>

	1-7 tm 31-12
	€
13. Algemene lasten	
Accountantslasten	12.877
Administratielasten	2.965
Advieslasten	2.907
Juridische lasten	13.659
Notarislasten	3.221
Verzekeringen	2.057
Kosten salarisadministratie	1.504
Kosten ledenadministratie	483
Automatiseringslasten	2.995
Porti	9.034
Abonnementen en contributies	38
Representatiekosten	716
Externe drukwerkkosten en huisstijlmiddelen	2.874
Digitale nieuwesbrieven	100
Kosten workshop en evenementen	18.150
Overige kosten publiciteit	109
FNV doorbelasting ICT, leden- en financiële administratie	53.454
	<u>127.143</u>
14. Scholing leden	
Directe scholingskosten	<u>15.038</u>
15. Kosten lidmaatschap organisaties	
FNV kernorganisatie	44.850
Overige lidmaatschappen	800
	<u>45.650</u>
16. Waardeveranderingen van overige vorderingen	
Ongerealiseerde koersresultaten effectenportefeuille	991.533
Kosten effectenportefeuille	-34.328
	<u>957.205</u>
17. Rentelasten en soortgelijke lasten	
Bank- en inningskosten	<u>133</u>

18. Transitie-/inrichtingslasten

	1-7 tm 31-12
	€
Externe adviseurs	248.525
Automatiseringslasten	3.251
Vergoeding werkgroepleden	3.505
Website	54.966
Ledenadministratie	37.595
Juridische lasten	16.996
Kosten leerstoel	16.800
Doorbelaste kosten FNV voor oprichtingsdatum	109.953
	<u>491.591</u>

Ondertekening bestuur voor akkoord

Amsterdam, 21 april 2017

dhr. J.A.N. Schreuder

mevr. N. Hooijer

mevr. C.D.M. Berman

OVERIGE GEGEVENS

Aan het bestuur van
Kunstenbond
Oostenburgervoorstraat 152
1018 MR AMSTERDAM

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de door ons gewaarmerkte jaarrekening 2016 van Kunstenbond te Amsterdam d.d. 21 april 2017 gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van Kunstenbond per 31 december 2016 en van het saldo over 2016 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen 'Kleine organisaties zonder winststreven'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Kunstenbond zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen 'Kleine organisaties zonder winststreven'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 21 april 2017
 Borrie Accountants B.V.
 w.g. F.C.P. Flooren RA